

Finanse i Rachunkowość Nr 2

Zakład Zarządzania Finansami
Instytutu Nauk Ekonomicznych

Uniwersytet
Wrocławski

Sytuacja przedsiębiorcy w warunkach pokryzysowych

pod redakcją

Anny Ćwiąkały-Małys

Edyty Rutkowskiej-Tomaszewskiej

Wrocław 2016

Zakład Zarządzania Finansami
Instytut Nauk Ekonomicznych
Uniwersytet Wrocławski

Sytuacja przedsiębiorcy w warunkach pokryzysowych

Prace Naukowe
Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Seria: **Finanse i Rachunkowość**

Nr 2

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/80599>

Zakład Zarządzania Finansami
Instytut Nauk Ekonomicznych
Uniwersytet Wrocławski

Sytuacja przedsiębiorcy w warunkach pokryzysowych

pod redakcją

Anny Ćwiąkały-Małys
Uniwersytet Wrocławski

Edyty Rutkowskiej-Tomaszewskiej
Uniwersytet Wrocławski

Wrocław 2016

Kolegium Redakcyjne

prof. dr hab. Leonard Górnicki – przewodniczący

dr Julian Jezioro – zastępca przewodniczącego

mgr Aleksandra Dorywała – sekretarz

mgr Bożena Górna – członek

mgr Tadeusz Juchniewicz – członek

Redaktorzy serii: *dr hab. inż. prof. nadzw. UWro Anna Ćwiągala-Małys, dr hab. Edyta Rutkowska-Tomaszewska*

Recenzent: *dr hab. prof. nadzw. Barbara Majewska-Jurczyk, Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu*

Stan prawny na 31 października 2016 r.

Publikacja współfinansowana ze środków

Tax Advisors Group Sp. z o.o. Spółka Doradztwa Podatkowego

TAXAGROUP[®]
TAX ADVISORS GROUP

© Copyright by Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

Korekta: *Dorota Sideropulu*

Projekt i wykonanie okładki: *Karolina Drozd*

Skład i opracowanie techniczne: *Aleksandra Kumaszką, Tomasz Kalota eBooks.com.pl*

Druk: *Drukarnia Beta-druk, www.betadruk.pl*

Wydawca

E-Wydawnictwo. Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

ISSN 2451-3938

ISBN 978-83-65431-40-0 (druk)

ISBN 978-83-65431-41-7 (online)

Spis treści

Wstęp.....	9
Anna Cwiąkała-Malys, Monika Mościbrodzka	
Analiza efektywności finansowej szkolnictwa wyższego państw Unii Europejskiej – podejście nieparametryczne	13
Anna Cwiąkała-Malys, Iwona Piotrowska	
Mechanizm odwróconego obciążenia w podatku VAT jako (nie)skuteczne narzędzie w wal- ce z oszustwami podatkowymi nieuczciwych podatników w branżach wrażliwych	25
Anna Grodecka	
Zarys regulacji prawnej w przedmiocie buforów kapitałowych jako narzędzi realizacji celów polityki makroostrożnościowej.....	43
Magdalena Homa, Monika Mościbrodzka	
Premia za inwestowanie w spółki o podwyższonym ryzyku w czasie kryzysu.....	69
Emilia Konopska-Struś	
Wpływ kryzysu gospodarczego na płynność finansową przedsiębiorstw rolnych w Polsce	81
Emilia Konopska-Struś, Mirosław Struś	
Oddziaływanie kryzysu gospodarczego na politykę podatkową na przykładzie działal- ności rolniczej.....	97
Marzena Karpińska	
Główne wyzwania i ryzyka związane z realizacją projektów badawczo-rozwojowych w warunkach pokryzysowych	111
Marzena Karpińska, Izabela Joachimiak	
Współpraca przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi w warunkach niestabilnego otoczenia.....	123
Paweł Łagowski	
Analiza finansowa kluczowych podmiotów leczniczych w województwie dolnośląskim....	135
Monika Nowogrodzka	
Narzędzia, instrumenty z powiatowych urzędów pracy ułatwiające funkcjonowanie przedsiębiorstw w warunkach pokryzysowych.....	151
Ewelina Skwierczyńska	
Nowe zasady pomniejszania podatku należnego o wartość podatku naliczonego z tytu- łu nabycia i eksploatacji pojazdu w warunkach racjonalizowania wpływów budżeto- wych z podatku od towarów i usług po zaistniałych kryzysach gospodarczych.....	165
Wykaz literatury	179
Notki o Autorach i Redaktorach.....	187

Wstęp

Oddajemy w Państwa ręce monografię *Sytuacja przedsiębiorcy w warunkach pokryzysowych* jako drugi numer serii wydawniczej „Finanse i Rachunkowość”.

Niniejsza monografia podejmuje, zawsze aktualną i istotną dla gospodarki w jej różnych wymiarach i sektorach, problematykę funkcjonowania podmiotów prowadzących i podejmujących działalność gospodarczą w warunkach pokryzysowych. Poprzez sformułowanie tak brzmiącego tytułu tejże monografii chodziło głównie o zbadanie i zaprezentowanie tego, czy – a jeśli tak – to jaki wpływ na przedsiębiorcę, zarówno działającego na rynku finansowym (instytucje finansowe), jak i w pozostałych sektorach gospodarki, miał kryzys na rynku finansowym z lat 2007–2008 i nie tylko ten. Celem redaktorów tego opracowania było także wskazanie na specyfikę sytuacji przedsiębiorcy działającego na rynku w warunkach pokryzysowych, zarówno ekonomicznej, jak i prawnej. W szczególności chodziło o zbadanie, czy ze strony państwa były podejmowane pewne działania, nie tylko w postaci regulacji prawnych, będące bezpośrednim lub pośrednim skutkiem zaistnienia sytuacji kryzysowych, których celem było przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom, jakie one za sobą niosą, lub niwelowanie konieczności prowadzenia działalności gospodarczej w warunkach nietypowych, trudnych, w których przyszło im funkcjonować. Kryzysy gospodarcze periodycznie występują w gospodarce, która narażona jest w tym okresie na liczne negatywne zjawiska, takie jak wzrost bezrobocia, problemy finansowe, poczucie niepewności, niebezpieczeństwo obniżenia wpływów do budżetu, co nie sprzyja reformom systemu podatkowego, nawet jeśli mogłyby one skutkować długookresowymi korzyściami dla gospodarki. Stanowią one zatem poważne wyzwanie dla gospodarki jako takiej oraz przedsiębiorców, zwłaszcza w obszarze zarządzania płynnością finansową, której utrzymanie ma zasadnicze dla nich znaczenie. Chodzi o uchwycenie pewnej wyjątkowości tej sytuacji oraz wskazanie, jakie były podejmowane działania zarówno ze strony państwa, ustawodawcy, jak i samych przedsiębiorców i jak to wpłynęło na ich funkcjonowanie w praktyce.

Tytuł monografii wydaje się na tyle pojemny, że pozwala na interdyscyplinarne spojrzenie z różnych perspektyw na wskazaną problematykę i sytuację przedsiębiorcy w szerokim (nie tylko prawnym) tego słowa znaczeniu, w różnych sektorach gospodarki, czemu dają wyraz zawarte w niej zróżnicowane opracowania.

Ostatni kryzys na rynku finansowym z 2008 r. niewątpliwie dotknął przede wszystkim przedsiębiorców działających na rynku finansowym, czyli instytucje finansowe. Dlatego w pracy przedstawiono problemy związane z koniecznością dostosowania krajowych regulacji prawnych dotyczących buforów kapitałowych zawartych w ustawie

z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym stanowiących implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE. Autorka tego opracowania nie tylko prezentuje przepisy wprowadzające obowiązki instytucji finansowych w zakresie utrzymywania dodatkowych kwot kapitału na potrzeby spełnienia wymogów buforowych, ale także podejmuje próbę oceny obowiązującej w tym zakresie regulacji prawnej, wskazując jej zalety oraz niekorzystne elementy.

Następna grupa opracowań dotyczy problematyki podatkowej, a w jej ramach zagadnień zarówno ogólnych, jak i szczegółowych, w dużej mierze wynikających z praktyki stosowania lub braku przepisów podatkowych. Zaprezentowano m.in. mechanizm odwróconego obciążenia w podatku VAT jako jednego z wielu możliwych do wykorzystania sposobów walki z oszustwami podatkowymi, tym bardziej że zauważalna zmienność wpływów do budżetu, spowodowana powiększającą się luką podatkową, jest poważnym zagrożeniem dla stabilności finansów państwa. Przedstawiono także polskie regulacje prawne dotyczące ograniczenia prawa do odliczenia podatku naliczonego związanego z nabyciem i eksploatacją samochodów przez podatników podatku od towarów i usług, wprowadzonych po spadku wpływów budżetowych z podatku od towarów i usług wywołanych m.in. kryzysami gospodarczymi. W tym nurcie utrzymany jest także artykuł dotyczący opodatkowania działalności rolniczej, a zwłaszcza aktualnych problemów i tendencji w tym zakresie, związanych z opodatkowaniem działalności rolniczej podatkiem dochodowym, gdzie podjęto próbę odpowiedzi na pytanie: czy istnieje związek między kryzysem gospodarczym a zaniechaniem reformy podatkowej rolnictwa, poddano krytycznej analizie założenia projektu opodatkowania działalności rolniczej oraz oszacowano potencjalne dochody budżetu gmin z tego tytułu.

Trzeci nurt rozważań w niniejszej monografii stanowią zagadnienia dotyczące zarządzania finansami i rachunkowości. W tej grupie mieszczą się opracowania dotyczące analizy efektywności finansowej szkolnictwa wyższego w krajach Unii Europejskiej z wykorzystaniem nieparametrycznej metody DEA, analizy sytuacji finansowej (przy wykorzystaniu wskaźników z grupy oceny płynności, zadłużenia oraz zyskowności) podmiotów systemu ochrony zdrowia w okresie pokryzysowym, istotnej zarówno dla kadry zarządzającej, jak i nadzoru właścicielskiego. Poza tym w tej grupie opracowań znajduje się także artykuł przedstawiający, w jakim stopniu kryzys gospodarczy wpłynął na płynność finansową polskich przedsiębiorstw rolnych funkcjonujących w różnych branżach oraz prezentujący klasyczny oraz trójczynnikiowy model wyceny aktywów do

oceny ryzyka związanego z inwestowaniem w spółki o podwyższonym ryzyku przy jednoczesnej weryfikacji ich użyteczności w Polsce. Zaliczyć do tej grupy można także opracowania dotyczące kwestii, czy w warunkach pokryzysowych możliwa jest współpraca świata nauki i biznesu oraz zaprezentowano wyzwania i ryzyka związane z realizacją projektów badawczo-rozwojowych w obecnej sytuacji gospodarczej na świecie.

Poza tym, Czytelnik znaleźć tutaj może charakterystykę najważniejszych sposobów wsparcia przedsiębiorcy w warunkach kryzysowych i pokryzysowych proponowanych przez powiatowe urzędy pracy w formie dotacji na otwarcie działalności gospodarczej przez bezrobotnego, staży dla bezrobotnych, prac interwencyjnych, refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy i Krajowego Funduszu Szkoleniowego, wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Mamy nadzieję, że oddając się lekturze niniejszej monografii, Czytelnik odnajdzie wiele interesujących i, co ważne, aktualnych informacji, a może nawet uzyska odpowiedź lub rozwiązanie istotnych problemów w praktyce. Przede wszystkim życzeniem redaktorów byłoby, by stała się ona inspiracją do dalszych poszukiwań i rozważań naukowych.

Na koniec chcielibyśmy złożyć serdeczne podziękowania Wszystkim, którzy przyczynili się do jej powstania, a później wydania, zwłaszcza Panu Dziekanowi Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii i sponsorowi zewnętrznemu – Tax Advisors Group Sp. z o.o. Spółka Doradztwa Podatkowego, za jej dofinansowanie.

W niniejszej monografii przyjęto stan prawny na 31 października 2016 r.

Anna Ćwiąkała-Małys
Edyta Rutkowska-Tomaszewska

Wrocław, 31 października 2016 r.

Wykaz literatury

- Adamczak-Retecka M., *Efektywność jako zasada prawa wspólnotowego*, [w:] C. Mik (red.), *Zasady ogólne prawa wspólnotowego*, Toruń 2007.
- Adamczyk A., Czyż M., *Determinanty luki podatkowej w VAT w krajach unii europejskiej*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 864, *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia* 2015, nr 76, t. 1.
- Antonowicz D., Brzeziński J. M., *Doświadczenia parametryzacji jednostek naukowych z obszaru nauk humanistycznych i społecznych 2013 – z myślą o parametryzacji 2017*, „Nauka” 2013, 4.
- Banker R. D., Charnes A., Cooper W. W. *Some Models for Estimating Technical and Scale Inefficiencies in Data Envelopment Analysis*, “Management Science” 1984, 30 (9).
- Bartosiewicz A., Kubacki R., *VAT. Komentarz 2012*, LEX/el. 2012, wyd. IV [dostęp: 16.10.2016].
- Basso A., Funari S., *A data envelopment analysis approach to measure the mutual fund performance* „European Journal of Operational Research” 2001, 135, s. 477–492.
- Bącał M., *Czy usługi prawnicze świadczone pro bono podlegają opodatkowaniu VAT?*, „Jurysdykcja podatkowa” 2010, nr 4.
- Bhandari L.Ch., *Dept/Equity Ratio and Expected Common Stock Returns: Empirical Evidence*, „Journal of Finance” 1988, No. 2, s. 507–528.
- Bień W., *Ocena efektywności finansowej spółek kapitałowych*, Difin, Warszawa 2005.
- Bogucka K., *MF podsumowuje mechanizm odwróconego obciążenia VAT*, <http://www.podatki.abc.com.pl/czytaj/-/artykul/mf-podsumowuje-mechanizm-odwroconego-obciazenia-vat-1>, [dostęp: 20.03.2016].
- Brigham E. F., Houston J. F., *Podstawy zarządzania finansami*, PWE, Warszawa 2005.
- Budzinowski R., *Status prawny rolnika jako przedsiębiorcy (zagadnienia wybrane)*, Wydział Prawa i Administracji UAM, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2002, 64, z. 3.
- Charmol M., Hodakowski J., *Prognozowanie zagrożenia finansowego przedsiębiorstwa. Wartość predykcyjna polskich modeli analizy dyskryminacyjnej*, „Badania Operacyjne i Decyzyjne” 2008, nr 3.
- Charnes A., Cooper W. W., Rhodes E., *Measuring the efficiency of decision making units*, *European Journal of Operational Research* 1978, 1, s. 429–444.
- Cholewa I., Nachtman G., *Analiza przewidywanych skutków wprowadzenia reformy podatkowej w polskim rolnictwie na tle rozwiązań niemieckich*, *Zagadnienia Ekonomiki Rolnej* Kwiecień-Czerwiec 2014, Zeszyt nr 2.
- Chomiuk M., Dębowski Ł., *Opodatkowanie VAT nieodpłatnego świadczenia usług*, „Przegląd Podatkowy” 2011, nr 8.

- Chrabonszczewska E., *Międzynarodowe organizacje finansowe*, Warszawa 2005.
- Cichoń S., *Szkola wyższa na rynku usług edukacyjnych*, Edukacja Ekonomistów i Menedżerów Education of Economists and Managers 2012, nr 3 (25).
- Czapkiewicz A., Skalna I., *Użyteczność stosowania modelu Famy i Frencha w okresach hossy i bessy na rynku akcji GPW w Warszawie*, „Bank i Kredyt” 2011, 42 (3), s. 61–80.
- Ćwiakła-Małys A., *Pomiar efektywności procesu kształcenia w publicznym szkolnictwie akademickim*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2010.
- Ćwiakła-Małys A., Nowak W., *Wybrane metody pomiaru efektywności podmiotu gospodarczego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2009.
- Daszkiewicz M., *Jednostki badawczo-rozwojowe jako źródło innowacyjności w gospodarce i pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw*, PARP, Seria Innowacje, Warszawa 2008.
- Daszkiewicz M., *Jednostki badawczo-rozwojowe jako źródło innowacyjności w gospodarce i pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw*, Warszawa 2008.
- Dzwonkowski H., Gołębiowski G. (red.), *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz prawno-finansowy*, Warszawa 2014.
- Fama E. F., French K. R., *Common risk factors in the returns on stocks and bonds*, “Journal of Financial Economics” 1993, 33, s. 3–56.
- Fama E. F., French K. R., *Multifactor Explanations of Asset Pricing Anomalies*, “Journal of Finance” 1996, 51 (1), s. 55–84.
- Fama E. F., French K. R., *The Cross Section of Expected Stock Returns*, “Journal of Finance” 1992, No 2, s. 427–465.
- Fedorowicz M., *Prawne ujęcie nadzoru makroostrożnościowego w świetle krajowych projektów ustaw o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym w ramach przedsejmowego etapu legislacyjnego*, [w:] A. Jurkowska-Zeidler, M. Olszak (red.), *Prawo rynku finansowego. Doktryna, instytucje, praktyka*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.
- Feruś A., *Zastosowanie metody DEA do określenia poziomu ryzyka kredytowego przedsiębiorstw*, „Bank i Kredyt” 2006, 7.
- Filar D., Rzońca A., Wójtowicz G. (red.), *Ekonomia po polsku*, Warszawa 2007.
- Flegg A.T., Allen D.O., Field K., Thurlow T.W., *Measuring the efficiency of British universities: A multi-period Data Envelopment Analysis*, Education Economics 2004, 12(3), s. 231–249.
- Fojcik-Mastalska E., *Prawo rynku finansowego w systemie prawa*, [w:] A. Jurkowska-Zeidler, M. Olszak (red.), *Prawo Rynku Finansowego. Doktryna, instytucje, praktyka*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.
- Gattoufi S., Oral M., Reisman A., *A taxonomy for Data Envelopment Analysis*, Socio-Economic Planning Sciences 2004, 38 (2–3), s. 141–158.
- Gibasiewicz D., *Zasada neutralności podatku od wartości dodanej w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej*, Warszawa 2013.

- Góral Z. (red.), *Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, Warszawa 2016.,
- Grodecka A., *Rola bankowości centralnej w zapewnieniu stabilności systemu finansowego. Nowe wyzwania w obliczu kryzysu*, „Acta Universitatis Vratislaviensis. Prawo” 2015, t. CCCXVII, No 3614.
- Grodecka A., *Nowa struktura regulacji prawnej bankowych norm ostrożnościowych*, „Finanse i Rachunkowość. Aktualne i wybrane problemy z zakresu bankowości, podatków i rachunkowości”, Zakład Zarządzania Finansami Instytut Nauk Ekonomicznych, Wrocław 2015, nr 1.
- Gryzik A., Knapieńska A. (red.), *Zarządzanie projektami badawczo-rozwojowymi w sektorze nauki*, OPI, Warszawa 2012.
- Guzik B. *Podstawowe możliwości analityczne modelu CCR – DEA*, „Badania Operacyjne i Decyzje” 2009, 1, s. 55–75.
- Homa M., Mościbrodzka M., *Application of multifactorial market timing models to assess risk and effectiveness of equity-linked insurance funds in Poland*, “Statistics in transition new series” 2015, Volume 16, Number 2, s. 279–292.
- Homa M., Mościbrodzka M., *Dynamiczne wersje hybrydowych modeli market timing oraz weryfikacja ich przydatności w ocenie ryzyka i efektywności funduszy inwestycyjnych*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia 2016, Nr 79, s. 73–85.
- Jajuga K., Jajuga T., *Inwestycje. Instrumenty finansowe, aktywa niefinansowe, ryzyko finansowe, inżynieria finansowa*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
- Jensen M.C., *Optimal utilization of market forecasts and the evaluation of investment performance*, [w:] Szego G.P., Shell K. (red.) *Mathematical Methods in Investment and Finance*, Amsterdam 1972.
- Kaczmarek T. T., *Globalna gospodarka i globalny kryzys*, Difin, Warszawa 2009.
- Karkowska R., *Koszty ekonomiczne ryzyka systemowego na rynku finansowym*, „Problemy zarządzania” 2012, vol. 10, nr 4 (39), t. 1.
- Karlikowska M., Miemieć W., Ofiarski Z., Sawicka K., [et al.], *Ustawa o finansach publicznych Komentarz*, Presscom Sp. z o.o., Wrocław 2010.
- Kaszubski R.W., *Funkcjonalne źródła prawa bankowego publicznego*, Wolters Kluwer Polska, Zakamycze 2006.
- Kęпка B., Kęпка M., Wieczorek R., *Zasada współpracy między jednostkami naukowo-badawczymi a przedsiębiorstwami w Wielkopolsce*, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, F5 Consulting, Poznań 2009.
- Kieszkowska A., *Przekazanie towarów i świadczenie usług na rzecz pracowników*, „Doradca Podatnika” 2004, Nr 42, TRENDY.

- Kołodko G. W., *Ekonomia kryzysu czy kryzys ekonomii*, „Master of Business Administration” 2011, 2.
- Korol T., *Nowe podejście do analizy wskaźnikowej w przedsiębiorstwie*, Warszawa 2013.
- Korzeb M., *Biznes pozytywnie o planach walki z luką w VAT*, 2014-03-11 http://www.podatki.biz/sn_autoryzacja/logowanie.php5/artykuly/biznes-pozytywnie-o-planach-walki-z-luka-w-vat_16_30097.htm?idDzialu=16&idArtykulu=30097 [dostęp: 21.03.2016].
- Kosikowski C., *Finanse Publiczne komentarz*, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2003.
- Kowalski A. M., *Wpływ kryzysu gospodarczego na procesy współpracy i konkurencji*, „Master of Business Administration” 2011, 2.
- Kowerski M., *Trójczynnikiowy model Famy i Frencha dla Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie*, „Przegląd Statystyczny” 2008, 55 (4), s. 131–145.
- Krugman P., *Wracają problemy kryzysu gospodarczego*, PWN, Warszawa 2001.
- Leither K.H. Schaffhausen-Linzatti M., Stowassen R. Wagner K., *Data envelopment analysis as method for evaluation intellectual capital*, “Journal of Intellectual Capital” 2005, 6 (4), s. 528–543.
- Lewicka M., *Czy oceny w nauce są konieczne? Parametryzacja jednostek naukowych*, Pismo Uczelni Uniwersytetu Warszawskiego, nr 6(66) Grudzień 2013, Warszawa 2013.
- Lintner J., *The Valuation of Risk Assets and the Selection of Risky Investments in Stock Portfolios and Capital Budgets*, “Review of Economics and Statistics” 1965, 47 (1), s. 13–37.
- Marszałek A., *Znaczenie uniwersytetów w gospodarce opartej na wiedzy*, „Przegląd Organizacji” 2007.
- Mastalski R., Fojcik-Mastalska E. (red), *Prawo finansowe*, Wolters Kluwer, Warszawa 2013.
- Mastalski R., *Prawo podatkowe*, Warszawa 2013.
- Mazur J., *Mechanizm odwrotnego obciążenia budzi wiele kontrowersji*, <http://www.podatki.abc.com.pl/czytaj/-/artykul/mechanizm-odwrotnego-obciazenia-budzi-wiele-kontrowersji> [dostęp: 09.11.2015].
- Miklaszewski S. (red.), *Międzynarodowe stosunki gospodarcze u progu XXI wieku*, Warszawa 2003.
- Morawski W., *Kronika kryzysów gospodarczych*, Trio, Warszawa 2003.
- Mossin J., *Equilibrium in a Capital Asset Market*, “Econometrica” 1966, 34 (4), s. 768–783.
- Nawrot W., *Globalny kryzys finansowy XXI wieku. Przyczyny, przebieg, skutki, prognozy*, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2009.
- Nowa Encyklopedia Powszechna PWN*. Tom 3, PWN, Warszawa 1995.
- Nowak E., *Analiza sprawozdań finansowych*, PWE, Warszawa 2014.

- Nowak A., Czerwiński J., *Wydatki eksploatacyjne związane wyłącznie z działalnością gospodarczą podatnika dotyczące pojazdów samochodowych wykorzystywanych zarówno do celów działalności gospodarczej, jak i do celów prywatnych*, [w:] Brzeziński B. (red.), *Polskie prawo podatkowe a prawo unijne. Katalog rozbieżności*, WK2016/el. [dostęp: 16.10.2016].
- Okoń-Horodyńska E., Piecha K. (red. nauk.), *Strategia Lizbońska a możliwości budowania gospodarki opartej na wiedzy w Polsce – wnioski i rekomendacje*, Wydawnictwo Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Warszawa 2005.
- Olszak M., *Bufory kapitałowe*, „BANK Miesięcznik finansowy”, listopad 2010.
- Olszak M., *Polityka ostrożnościowa w ujęciu makro – cel, instrumenty i architektura instytucjonalna*, „Problemy zarządzania” 2012, vol. 10, nr 4 (39), t. 1.
- Opinia Rzecznika Generalnego Jacobs w związku z wyrokiem TSUE z dnia 25 maja 1993 r. w sprawie C-193/91 *Finanzamt München III przeciwko Gerhard Mohsche*.
- Orłowski W. M., *Czego uczy nas kryzys*, „Harvard Business Review” 2009, grudzień.
- Platonoff A. L., Małaszewicz D., Sysko-Romańczuk S., *Innowacyjność polskich firm*, „Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa” 2006, nr 1 (672).
- Podstawka M. (red.), *Finanse*, PWN, Warszawa 2010.
- Porter M. E., *Porter o konkurencyjności*, PWE, Warszawa 2001.
- Reilly F. K., Brown K. C., *Analiza inwestycji i zarządzanie portfelem*, tom II, PWE, Warszawa 2001.
- Runowski H., *Tendencje zmian w ekonomice przedsiębiorstw hodowlanych w latach 1997-2007*, Roczniki Nauk Rolniczych, Seria G, t. 95, z. 1.
- Ruśkowski E., *Finanse Publiczne Komentarz praktyczny*, ODDK Sp. z o.o. Sp. K, Gdańsk 2013.
- Rutkowska-Tomaszewska E., *Zasady racjonalnego zarządzania ryzykiem płynności banków za-
leceń Komitetu Bazylejskiego*, [w:] J. Szambelańczyk (red.), *Wyzwania regulacyjne wobec doświadczeń globalnego kryzysu finansowego*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2011.
- Rutkowski A., *Zarządzanie finansami*, PWE, Warszawa 2007.
- Schumpeter J., *Capitalism, Socialism, and Democracy*, Harper & Row, New York 1976.
- Seiford L.M. *Data Envelopment Analysis: the evolution of the state of the art (1978-1995)*; “The Journal of Productivity Analysis” 1996, 7, s. 99–137.
- Selera P., *Prawo do odliczenia i zwrotu podatku naliczonego w VAT*, Warszawa 2014.
- Sharpe W. F., *Capital Asset Prices: A Theory of Market Equilibrium under Conditions of Risk*, “Journal of Finance” 1964, 19, s. 425–442.
- Sieniawska K., *Analiza finansowa w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, Promar International, Rzeszów 1998.

- Sierpińska M., Jachna T., *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, PWN, Warszawa 1997.
- Siwiński W., *Globalny kryzys gospodarczy i jego implikacje dla polityki pieniężnej*, „Master of Business Administration” 2011, 2.
- Skąła M., *Psychologia zmiany*, Gliwice 2009.
- Tokarski J. (red.), *Słownik wyrazów obcych*, PWN, Warszawa 1980.
- Sobiecki R., Pietrewicz J. W. (red.) *Ograniczanie niestabilności otoczenia przedsiębiorstw*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013.
- Sulmicka M., *Strategia Lizbońska – nowe wyzwania*, „Polityka Społeczna” 2005, 1, s. 1–2.
- Szablowska-Juckiewicz M. (red.), *Umowy cywilnoprawne w ubezpieczeniach społecznych*, LEX, Warszawa 2015.
- Szłzak-Matusiewicz J., *Odwrotne obciążenie VAT jako mechanizm przeciwdziałający oszustwom podatkowym*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 864, Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia 2015, nr 76, t. 1, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, s. 265–276.
- Szpunar P. J., *Pakiet CRD a polityka ostrożnościowa*, „BANK Miesięcznik Finansowy, Marzec 2014.
- Szuba M., *Międzynarodowa konkurencyjność, MSP w Polsce*, „Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa” 2006, nr 2.
- Szymański W., *Kryzys globalny, pierwsze przybliżenie*, Difin, Warszawa 2009.
- Ściborek Z., *Ludzie – cenny kapitał organizacji*, Toruń 2004.
- Świąder B., *Nowelizacja ustawy o VAT od 1 lipca 2015 r. – nowe towary objęto systemem odwróconego obciążenia*, „Rachunkowość i podatki dla praktyków”, 2015, <http://www.szkozenia-bdo.pl/o-nas/aktualnosci/424-nowelizacja-ustawy-o-vat-od-1-lipca-2015-nowe-towary-objeto-systemem-odwrotnego-obciazenia> [dostęp: 02.08.2016].
- Warning S., *Performance differences in German higher education: Empirical analysis of strategic groups*, “Review of Industria Organization” 2004, 24, s. 455–471.
- Wnorowski H., Ćwikowski D., *Podatkowa przestępczość transgraniczna w Polsce i próba szacowania jej skali*, http://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/3346/1/08_Henryk%20WNOROWSKI.pdf [dostęp: 31.07.2016].
- Wrzosek S., *Znaczenie efektywności ekonomicznej w procesach decyzyjnych przedsiębiorstw*, [w:] T. Dudycz, S. Wrzosek (red.), *Efektywność źródłem bogactwa narodów*, WAE, Wrocław 2010.
- Wyniki Standardowe 2012 r. uzyskane przez gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN. Część I. Wyniki Standardowe*, Warszawa 2013.
- Wyniki Standardowe 2013 r. uzyskane przez gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN. Część I. Wyniki Standardowe*, Warszawa 2014.

Zamojska A., *Zastosowanie metody DEA w klasyfikacji funduszy inwestycyjnych*, „Przegląd Statystyczny” 2009, Zeszyt 3–4, s. 51–66.

Zimniewicz K., *Nauka o organizacji i zarządzaniu*, PWN, Warszawa 1990.

Notki o Autorach i Redaktorach

Anna Ćwiąkała-Małys – dr hab. inż. nauk ekonomicznych w zakresie rachunkowości i analizy ekonomicznej, profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Wrocławskiego; kierownik Zakładu Zarządzania Finansami, koordynator kierunku ekonomia na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, praktyk gospodarczy, doradca podatkowy. W pracy naukowej koncentruje się na badaniu efektywności finansowej jednostek organizacyjnych przy wykorzystaniu narzędzi ilościowych.

Anna Grodecka – mgr prawa, absolwentka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz radca prawny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu. Od 2012 r. doktorantka w Katedrze Prawa Finansowego na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. W pracy naukowej koncentruje się na zagadnieniu adekwatności kapitałowej banków.

Magdalena Homa – doktor nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii (zastosowania matematyki w ekonomii), adiunkt na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego w Zakładzie Statystyki i Badań Operacyjnych. Autorka licznych publikacji z zakresu: matematyki i statystyki ubezpieczeniowej (aktuariat), ekonometrii i matematyki finansowej.

Izabela Joachimiak – mgr inż., doktorantka na Wydziale Zarządzania, Informatyki i Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Marzena Karpińska – mgr ekonomii, mgr prawa, absolwentka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, doktorantka u prof. nadzw. Anny Ćwiąkały-Małys w Zakładzie Zarządzania Finansami WPAiE Uniwersytetu Wrocławskiego, praktyk gospodarczy.

Emilia Konopska-Struś – doktor nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii. Absolwentka studiów magisterskich i doktoranckich Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Pracownik naukowy Zakładu Zarządzania Finansami Uniwersytetu Wrocławskiego. Specjalista w zakresie rachunkowości i finansów małych i średnich przedsiębiorstw. Autorka publikacji naukowych z tego zakresu. Praktyk gospodarczy w działach finansowo-księgowych instytucji finansowych.

Paweł Łagowski – mgr ekonomii, absolwent Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, doktorant u prof. nadzw. Anny Ćwiąkały-Małys w Zakładzie Zarządzania Finansami WPAiE Uniwersytetu Wrocławskiego, praktyk gospodarczy.

Monika Mościbrodzka – dr nauk matematycznych w zakresie matematyki, absolwentka Wydziału Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego, od 2005 r. pracownik Zakładu Statystyki i Badań Operacyjnych na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Autorka publikacji z zakresu wykorzystania narzędzi wielowymiarowej analizy porównawczej na rynku kapitałowym oraz modelowania ekonometrycznego.

Monika Nowogrodzka – absolwentka Uniwersytetu Wrocławskiego, kierunek prawo, Podyplomowego Studium Rachunkowości Finansowej, Podyplomowego Studium Rachunkowości Zarządczej i Controllingu oraz Podyplomowego Studium Menadżerskiego. Od dwudziestu lat zajmuje się finansami przedsiębiorstw, prowadząc ich obsługę w zakresie podatków, rachunkowości, controllingu, analizy finansowej oraz zarządzania.

Iwona Piotrowska – mgr inż. ekonomii, komisarz skarbowy, Izba Skarbowa we Wrocławiu, Referat Zarządzania Ryzykiem Zewnętrznym.

Edyta Rutkowska-Tomaszewska – doktor hab. nauk prawnych, adiunkt w Zakładzie Zarządzania Finansami Uniwersytetu Wrocławskiego. Specjalizuje się w problematyce prawa finansowego, ze szczególnym uwzględnieniem prawa rynku finansowego. W obszarze jej zainteresowań szczególne miejsce zajmują zagadnienia z zakresu prawa bankowego, prawa usług finansowych, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony klienta (zwłaszcza konsumenta), a także publicznego prawa rynku finansowego, zwłaszcza problematyka nadzoru nad rynkiem finansowym. Autorka licznych publikacji z zakresu wskazanej problematyki badawczej, w tym m.in. czterech monografi, uczestniczka i referentka na wielu konferencjach naukowych.

Ewelina Skwierczyńska – absolwentka stacjonarnych studiów doktoranckich w Katedrze Prawa Finansowego Uniwersytetu Wrocławskiego, nieetatowy dydaktyczny pracownik Uniwersytetu Wrocławskiego; Senior Tax Consultant I w Tax Advisors Group Sp. z o.o. Spółka Doradztwa Podatkowego. Specjalizuje się w zagadnieniach dotyczących podatku od towarów i usług oraz rozliczeń podatkowych podmiotów prawa publicznego, w tym samorządów i uczelni publicznych. Autorka licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego, uczestniczka ogólnopolskich i międzynarodowych konferencji naukowych, szkoleniowiec.

Mirosław Struś – doktor nauk ekonomicznych, absolwent studiów doktoranckich na Wydziale Gospodarki Narodowej Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu oraz studiów magisterskich na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego, pracownik naukowy Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, specjalista w zakresie rozwoju lokalnego oraz regionalnego, autor publikacji naukowych oraz ekspertyz z powyższego zakresu.

Recenzowana monografia, przygotowana pod red. Anny Ćwiąkały-Małys i Edyty Rutkowskiej-Tomaszewskiej, poszerza wiedzę na temat sytuacji przedsiębiorców w warunkach pokryzysowych. Wobec obecnej sytuacji gospodarczej Polski i Europy celowość zamieszczonych w monografii artykułów nie budzi wątpliwości.

Składające się na monografię 11 artykułów o tematyce prawno-ekonomicznej stanowi spójną i logiczną całość, a poszczególne opracowania oparte są na najnowszej literaturze polskiej i zagranicznej. Poruszane w monografii problemy mają znaczenie nie tylko poznawcze, lecz również użyteczne.

Z recenzji dr hab. prof. nadzw. Barbary Majewskiej-Jurczyk

Niniejsza monografia podejmuje, zawsze aktualną i istotną dla gospodarki w jej różnych wymiarach i sektorach, problematykę funkcjonowania podmiotów prowadzących i podejmujących działalność gospodarczą w warunkach pokryzysowych. [...]

Celem redaktorów tego opracowania było także wskazanie na specyfikę sytuacji przedsiębiorcy działającego na rynku w warunkach pokryzysowych, zarówno ekonomicznej, jak i prawnej. [...]

Tytuł monografii wydaje się na tyle pojemny, że pozwala na interdyscyplinarne spojrzenie z różnych perspektyw na wskazaną problematykę i sytuację przedsiębiorcy w szerokim (nie tylko prawnym) tego słowa znaczeniu, działającego w różnych sektorach gospodarki, czemu dają wyraz zawarte w niej zróżnicowane opracowania.

Ze Wstępu

ISSN 2451-3938

ISBN 978-83-65431-40-0 (druk)

ISBN 978-83-65431-41-7 (online)